

Сънародник

Брой
Číslo 3

Krajan

Юли - Септември
Júl - September 2018

- След дълги години отново на гости на Българите в Будапеща
- Традицията в Хронски Бенядик
- Открихме третия български фестивал в Словакия с концерт на Орлин Горанов
- Po dlhých rokoch sme opäť našťívlí Bulharov v Budapešti
- Tradícia v Hronskom Beňadiku
- Otvorili sme tretí bulharský festival na Slovensku s koncertom Orlina Goranova

ЧЕСТВАНЕ НА „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ В БУДАПЕЩА

Все още помним как години наред на наши големи чествания и традиционни срещи фолклорните програми изпълняваха прекрасните състави „Янтра“ и „Росица“ от Унгария. И тази година, след толкова дълго отсъствие ги гледахме, но вече в Будапеща. И не само тях, а на красивата сцена в двора на българската църква „Св. св. Кирил и Методий“ дълги часове се сменяха „актьори“ от най-малките от детската градина до големите гимназисти. Прекрасни български песни, танци, хумористични сценки галеха очите и сърцата ни...

И защо тъгнахме пълен автобус от Братислава за Будапеща? Защото такава специална покана - да се присъединим към честването-събор на нашите сънародници със света литургия в православния храм „Св. св. Кирил и Методий“ по случай деня на българската просвета, култура и писменост – 24. май, е просто щастие!

Посрещнаха ни радостни, усмихнати българи. За първите двама знаехме, че са най-заслужилите и отговорни мъже, които ръководят българското малцинство

OSLAVA SV. CYRILA A METODA V BUDAPEŠTI

Ešte stále si pamätáme, ako dlhé roky na našich veľkých oslavách a tradičných stretnutiach vystupovali nádherné folklórne spevácke zbory z Maďarska - „Yantra“ a „Rosica“. Aj tento rok, po dlhej dobe, sme mali možnosť ich pozorovať, tento krát ale v Budapešti. A nielen ich, na krásnej scéne, na nádvorí bulharského kostola „Sv. Cyrila a Metoda“ sa striedali malí „herci“ z materskej školy ale aj z gymnázia. Krásne bulharské piesne, tance a humorné scénky pohladili naše oči a srdcia ...

Cestovali sme síce preplneným autobusom z Bratislavy do Budapešti, ale je šťastím prijať takéto špeciálne pozvanie na oslavu našich krajanov a Svätú liturgiu v pravoslávnej cirkvi „Sv. Cyrila a Metoda“, ktorá sa konala pri príležitosti Dňa bulharského vzdelávania, kultúry a písomnosti.

Privítali nás radostní a usmievaví Bulhari. Vedeli sme, že sú to zodpovední a vážení muži, na vedúcich pozíciách v rámci bulharskej menšiny v Maďarsku. Simeon Varga - bol zvolený bulharskou komunitou ako obhajca bulharskej menšiny v maďarskom parlamente. Dr. Dančo Musev je prezidentom Bulharskej republikánskej samosprávy a je nástupcom prvých bulharských záhradníkov, ktorí v Maďarsku vytvorili Bulharskú komunitu. Dnes sa ku nej hlásí okolo 6500 ľudí. S večne usmievavou Teodorou sme sa hneď objali, keďže už vyše 25 rokov organizujeme a koordinujeme všetky udalosti našich organizácií.

Tichým krokom sme vstúpili do bulharského chrámu, ktorý nás obklopol svojou

в Унгария. Симеон Варга – избран от българската общност за депутат-застъпник на българското малцинство в унгарския парламент.

Д-р Данчо Мусев – председател на Българското републиканско самоуправление и наследник на първите български градинари, които създават Българската общност в Унгария и днес тя наброява около 6500 души.

С вечно усмихнатата Теодора се хвърляме в обятията си, защото се познаваме и организираме повече от 25 години хода на всички събития в нашите организации.

С тиха стъпка ни пое българският храм със силното си православие, обгърна ни с атмосферата си и внесе в нас духовността на българската и славянска вяра. Сякаш времето бе спряло и ние молитвено се придадохме към тихата богослужба на свещеника. След литургията останахме на панихидата, всеки запали свещи за свои починали близки. Излизайки от българската църковна светиня, усещахме изчистената си душа и в сърцето си изблик на нови сили. А това в Братислава ни липсва, нямаме

атмосферой а dodal nám duchovnosť bulharskej a slovanskej viery. Čas sa akoby zastavil a my sme sa modlitbami pripojili k pokojnej kňazskej bohoslužbe. Po liturgii sme zostali aj na panychíde a každý zapálil sviečku pre svojich zosnulých. Keď sme vyšli z bulharskej cirkevnej svätyne, cítili sme, že naše duše sú očistené a srdcia plné nových síl.

Práve toto nám v Bratislave chýba- vlastný chrám. História bulharského kostola v Budapešti má svoje počiatky už v roku 1914, keď svoju činnosť začal Spolok Bulharov v Maďarsku. V roku 1916 bolo založené Bulharské cirkevné spoločenstvo "Sv. Cyrila a Metoda". V priebehu rokov do Maďarska prichádzalo čoraz viac

Bulharov, ktorí chceli mať svoju cirkev a kultúrny dom, a v roku 1930 sa ich sen stal skutočnosťou. Mesto Budapešť poskytlo bulharskej komunite pozemok na ulici Vagóhid. Čoskoro sa tam začal stávať kostol „Sv. Cyrila a Metoda“ a o rok neskôr bol už dokončený. Je pozoruhodné, že finančné prostriedky na jeho výstavbu poskytli ako dobrovoľné dary Bulhari žijúci v Maďarsku. V priebehu desiatok rokov sa kostol stal duchovným a kultúrnym centrom Bulharov v Maďarsku.

Po takmer celodennom nádhernom

си свой храм... Историята на българската църква в Будапеща води началото си от далечната 1914 г. когато започва своята дейност Дружеството на българите в Унгария, а през 1916 г. се основава Българска църковна община „Св. св. Кирил и Методий“. С течение на годините в Унгария идват все повече българи, които искат да имат църква и свой културен дом и в 1930 г. мечтата им се сбъдва. Будапещенската столична община подарява на българската общност поземлен парцел на ул. „Вагохид“, скоро се започва със строежа и само след една година той е завършен и църквата „Св. св. Кирил и Методий“ е готова. Забележителното е, че средствата за построяването ѝ са осигурени изцяло от живеещите в Унгария българи като доброволни дарения. И така, през тези дълги години (100?) църквата се превръща в духовен и културен център на българите в Унгария.

След почти целодневната прекрасна програма на деца и младежи от Будапеща, град Заливар и дори от други краища на Унгария, изкусни готвачи ни предложиха да избираме от извънредно богато българско и унгарско меню.

Любопитството на много от нас беше да разгледаме собствения им културен дом. Аз го познавах отдавна, може би от преди 40 години, когато между нашите организации кипеше много активен живот. Между другото, веднъж дори идвахме около 10-12 коли, всяка кола развяваше българския флаг, на футболен мач България-Унгария, Спиро Байчев беше събрал в закрита „додавка“ 12 души, едва не ги удуши, но победихме 3:1. Всички бяхме изненадани от огромната зала, способна да предостави удобство на повече от 100 посетители. Виждаше се, че за всичко беше „стратегически“ обмислено,

programe, ktorý nám poskytli detí a mládež z Budapešti, z mesta Zalivar ale aj z iných častí Maďarska, nám šéfkuchári ponúkli bohaté bulharské a maďarské menu.

Veľa z nás bolo zvedavých na kultúrny dom. Ja som ho už dávnejšie videla, možno až 40 rokov dozadu, keď medzi našimi organizáciami existovali silné a akčné vzťahy. Mimochodom, raz sme dokonca prišli, na futbalový zápas Bulharsko- Maďarsko, 10 až 12 autami, ozdobenými bulharskými vlajkami. Spiro Bayčev priviezol v dodávke 12 ľudí, skoro ich po ceste udusil, ale vyhrali sme- 3:1.

Boli sme prekvapení obrovskou halou, ktorá dokáže poskytnúť komfort pre viac než

100 návštevníkov. Bolo vidieť, že miestnosť je „strategicky“ plánovaná pre kancelárie, zasadaciu miestnosť, kuchyňu, samostatnú reštauráciu ba dokonca aj hotel. Všetko bolo úžasné, ale pre nás len snom...

Prišiel čas sa poďakovať za pohostinnosť, za nádhorne zorganizovaný deň, za chvíle, ktoré sme zažili v ich chráme a za nezabudnuteľnú oslavu svätých bratov Cyrila a Metoda. Pri odchode sme si prisľúbili viac vzájomných podujatí a návštev.

Autor: **Emília Hrušíková**

за канцеларии, заседателна зала, кухня, отделно ресторант, дори и хотел. Всичко беше прекрасно, но за нас – само мечта...

Дойде време да благодарим за гостоприемството, за прекрасно организирания ден, за мигове, преживени в техния храм, за едно незабравимо честване на светите братя Кирил и Методий. На тръгване си обещахме повече съвместни мероприятия и посещения.

Автор: **Емилия Хрушикова**

ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА ПИСМЕНОСТ В БСУ

На 24 май дворът на Българското училище бе изпълнен с детски глъч и смях на деца от предучилищна възраст от различни народности. В деня на българската писменост, домакините от българската детска градина посрещнаха своите връстници от словашката детска градина, немската детска градина и френската детска градина и прекараха незабравими мигове по време на

творческата работилница, посветена на българската роза. В началото гостите бяха въвлечени в интересна приказка, разказваща за красивата страна България, където растат ухайните български рози, прочути из цял свят. Малчуганите слушаха с широко отворени очи и се възхищаваха на красивите носии на розоберачките. След това за децата беше подготвена творческа работилница за изработка на малки сапуни с мирис и венчелистчета от българска роза. Следваха и забавни игри отново с тематика за

DEŇ BULHARSKEJ PÍSOMNOSTI V BSU

Dňa 24. mája nádvorie bulharskej školy bolo plné detského smiechu predškolákov rôznych národností. V deň

bulharskej písomnosti, hostitelia z bulharskej materskej škôlky privítali svojich rovesníkov zo slovenskej, nemeckej a francúzskej škôlky a strávili nezabudnuteľné okamihy v tvorivej dielni venovanej bulharskej ruži. Na začiatku sa návštevníci zapojili do zaujímavého príbehu o

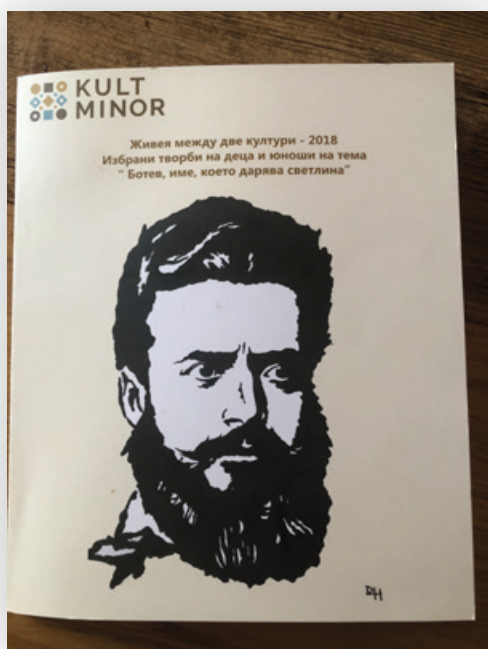
розата. Символично всяка една от детските градини засади розово храстче, означено с табелка на съответната детска градина. Накрая под въздействието на ритмите на българските танци, всички се хванаха на хорото. Този хубав майски ден бе част от мултикултурния проект „Пътища на приятелствата – 2018“, организиран за трета поредна година от гражданско сдружение „Приятели на БСУ „Христо Ботев“ в гр. Братислава.

Автор: „Приятели на БСУ „Христо Ботев“
в гр. Братислава.

„ЖИВЕЯ МЕЖДУ ДВЕ КУЛТУРИ - 2018“

В навечерието на 70 годишния юбилей на Българското училище в гр. Братислава, Гражданско сдружение „Приятели на БСУ „Христо

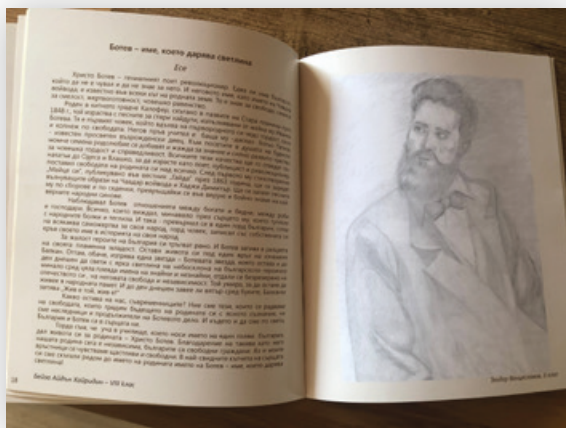
nádhernej krajine Bulharsko, kde rastú voňavé bulharské ruže, známe po celom svete. Deti počúvali s široko otvorenými očami a obdivovali krásne ľudové kroje zberačiek rúž. Pre deti bola pripravená dielňa na výrobu malých mydiel z vonných ružových kvietkov. Nasledovali aj zábavné hry s motívom ruže. Symbolicky každá materská škola zasadila ružový krík, označený tabuľkou svojej škôlky. Nakoniec si všetci zatancovali pod rytmiami bulharského choro. Tento krásny májový deň bol súčasťou multi-kultúrneho projektu „Cesty priateľstva- 2018“ organizovaného už tretí rok občianskym združením „Priatelja BSU“ Christo Botev v Bratislave.

Autor: „Priatelja BSU“ Christo Botev
v Bratislave.

„ŽIJEM MEDZI DVOMA KULTÚRAMI- 2018“

V predvečer 70. výročia bulharskej školy v Bratislave, Občianske združenie „Priatelja BSU“ Christo Botev vydalo, v rámci projektu „Žijem medzi dvoma kultúrami-2018“, zbierku vybraných diel detí a mládeže, priateľov bulharského jazyka a kultúry.

Ботев“ издаде сборник с избрани творби на деца и юноши, приятели на българския език и култура в рамките на проекта „Живее между две култури – 2018“. Партньор на проекта е БСУ „Христо Ботев“. Сборникът включва есета, стихотворения и рисунки на участниците в конкурса на тема „Ботев, име, което дарява светлина“. При разлистването на тази малка книжка би потрепнало сърцето на всеки българин, четейки увлекателните есета и прекрасните рими, които отразяват знанията, таланта и най-вече гордостта на учениците, че тяхното училище носи името на великия будител и революционер Христо Ботев. Благодарим за всеотдайната работа на учителите Първолета Василева, Радка Атанасова, Радмила Илиева и Емилия Колева и за професионалния превод на д-р Катарина Седлакова на словашки език. Сборникът се издава с финансовата подкрепа на Фонда за подпомагане на националните малцинства на Словашката република.

Автор: „Приятели на БСУ „Христо Ботев“

БЪЛГАРСКИЯТ ПРЕЗИДЕНТ ПОСЕТИ БСУ „ХРИСТО БОТЕВ“

На 20.06.2018 г. БСУ „Христо Ботев“ в Братислава посрещна скъп гост. На посещение в Българското училище пристигна президентът на Република България генерал Румен Радев. Вълнението започна още от сутринта. Учениците и учителите нямаха търпение да се срещнат с президента на Република България. Извършваха се последните приготовления – малчуганите от начален етап, подготвиха български народни песни и танци, получаваха окончателни наставления от своята учителка Радмила Илиева и Дяна

Partnerom projektu je BSU „Christo Botev“. Zbierka obsahuje eseje, básne a kresby účastníkov súťaže „Botev, meno, ktoré svetlo dáva“. Pri prelistovaní tejto knižky sa rozochvie srdce každého Bulhara, čítajúc fascinujúce eseje a neobvyklé rýmy, ktoré odrážajú vedomosti, talent a obzvlášť hrdosť študentov, že ich škola je pomenovaná po veľkom revolucionárovi. Veľká vďaka učiteľom Parvolete Vasilevej, Radke Atanasovej, Radmile Ilieovej a Emílie Koleovej za ich obetavú prácu a Dr. Kataríne Sedlákovej za profesionálny preklad do slovenčiny.

Zbierka sa vydáva s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín SR.

Autor: Občianske združenie „Priatelja BSU“
Christo Botev“

BULHARSKÝ PREZIDENT NAVŠTIVIL BSOU „CHRISTO BOTEV“

Dňa 20.06.2018 privítalo BSOU „Christo Botev“ prominentného hosťa. Na návštevu do bulharskej školy prišiel prezident Bulharskej republiky- generál Rumen Radev.

Стоева, хореограф.

Настана дългоочакваният час. Ученички от 8 клас в национални носии очакваха по стара българска традиция с хляб и сол скъпия гост. Президентът пристигна, придружен от посланика на Република България в Република Словакия Нейно превъзходителство г-жа Йорданка Чобанова. Гостите се запознаха с архивната изложба

в училището, организирана по случай 70-годишния юбилей. Учениците от начален етап изнесоха кратка музикално-поетична програма пред скъпите гости. Възпитаниците на БСУ „Христо Ботев“ и децата от българската детска градина играха български народни танци.

Президентът, генерал Румен Радев, удостои БСУ „Христо Ботев“ с медал „Св. св. Кирил и Методий“. Скъпият гост поздрави учениците и учителите по случай 70-годишния юбилей на училището и подчерта колко е важно днес знанието.

Директорът на Българското училище връчи на Президента почетен плакет. Учениците подариха на държавния глава и първата дама рисунки – лично творчество.

Президентът се среща с учителския

Vzrušenie začalo už ráno. Žiaci a učitelia sa túžili stretnúť s prezidentom Bulharska. Konali sa posledné prípravy na stretnutie, deti základných ročníkov nacvičovali bulharské ľudové piesne a tance a dostávali posledné inštrukcie od svojej učiteľky- Radmili Ilievej a choreografky Diani Stoevej.

Nakoniec prišla aj dlho očakávaná chvíľa. Študenti 8. triedy, v ľudových krojoch, podľa starej tradície, privítali s chlebom a soľou vzácneho hosťa. Prezident prišiel v sprievode veľvyslanca Bulharskej republiky na Slovenku, JE pani Yordanky Čobanovej.

Hostia sa zoznámili s výstavou venovanou 70. jubileu školy. Žiaci zo základných tried poskytli milým hosťom krátky hudobno-poetický program. Študenti BSOU „Christo Botev“ a deti z bulharskej materskej školy zatancovali bulharské ľudové tance.

Prezident Rumen Radev udelil BSOU „Christo Botev“ medailu „sv. Cyrila a Metoda“, zblahoželal študentom a učiteľom pri príležitosti 70. výročia školy a zdôraznil význam vzdelávania v dnešnej dobe.

Riaditeľ bulharskej školy odovzdal prezidentovi čestnú plaketu a študenti darovali svoje kresby hlave štátu a prvej dáme.

Prezident sa stretol aj s učiteľským kolektívom a zapísal svoje posolstvo do školskej kroniky.

Autor: **BSU**

колектив и написа своето послание към училището в летописната книга.

Автор: БСУ

БЪЛГАРСКИЯТ ПРЕЗИДЕНТ ПОСЕТИ СЛОВАКИЯ

На 19 и 20 юни президентът Румен Радев беше на официално посещение в Словашката република. Тази година България и Словакия отбелязват 25 години от установяване на дипломатически отношения, съобщиха от прессекретариата на държавния глава.

На 19 юни с официална церемония в президентския дворец в Братислава държавният глава Румен Радев беше посрещнат от своя словашки колега президента Андрей Киска с тържествена церемония пред Президентския дворец.

След срещата си двамата президенти положиха венци на паметника "Порта към свободата", издигнат в памет на 400 души, убити на границите на Чехословашката социалистическа република в периода 1945-1989 г.

На 20 юни държавният глава посети БСУ „Христо Ботев“, което отбелязва 70 години от създаването си. Учебното заведение е известно като едно от най-престижните училища в Братислава.

В Братиславския замък за среща с президента се събраха представители на посолството, водени от послаик Й. Чобанова, наши сънародници и семействата им, учители и ученици от Българското училище "Хр. Ботев", преподаватели и студенти по българистика в университета "Я. А. Коменски", словашки граждани, учили у нас. Да не забравяме и най-малките

BULHARSKÝ PREZIDENT NAVŠTÍVIL SLOVENSKO

Dňa 19. a 20. júna prezident Rumen Radev navštívil Slovenskú republiku. Tento rok Bulharsko a Slovensko oslavujú 25. výročie diplomatických vzťahov, vyhlásil tlačový odbor hlavy štátu.

Dňa 19. júna, oficiálnou ceremóniou v prezidentskom paláci, prezident Slovenska Andrej Kiska privítal hlavu bulharského štátu Rumena Radeva.

Po stretnutí obaja prezidenti položili vence k pamätníku "Brána slobody", ktorý bol postavený na pamiatku 400 ľudí zabitých v rokoch 1945-1989 na hraniciach ČSR.

Dňa 20. júna, prezident navštívil BSOU "Christo Botev", kde sa konali oslavy 70. výročia od vzniku školy. Škola je jedna z najprestížnejších v Bratislave.

V Bratislavskom hrade sa na stretnutie s prezidentom zhromaždili predstavitelia veľvyslanectva na čele s veľvyslankyňou Čobanovou, naši spoluobčania s rodinami, učitelia a študenti z BSOU "Christo Botev", študenti bulharistiky a Slováci, ktorí študovali v Bulharsku. Nech nezabúdame aj na najmladších predstaviteľov bulharskej menšiny, ktorý sa síce narodili na Slovensku, ale nosia v sebe bulharského ducha a identitu.

Stretnutie sa konalo v duchu priamočiarosti, priateľstva a samozrejme pre lepšiu náladu, v sprievode koktailov a zákuskov.

"Vy ste ukázali, že Bulharsko je všade, kde sú bulharské piesne, bulharská reč a bulharský duch."

Týmito slovami sa prezident obrátil na našich krajanov potom ako bulharskí študenti

представители на новото поколение българи в Словакия, родени тук, но с истинска българска принадлежност и дух.

Срещата премина в изключителен дух на непосредственост, дружелюбност и, разбира се, малък коктейл с храна и напитки за добро настроение.

„Вие показвате, че България е навсякъде, където има български песни, българска реч и български дух“. С тези думи президентът се обърна към сънародниците ни, след като ученици от Българското средно образователно училище „Христо Ботев“ в Братислава развълнуваха залата с изпълнения на български песни. Президентът им благодари, че не забравят традициите и корените си.

„Отношението към българите в Словакия е на изключително високо ниво. Сънародниците ни тук дават прекрасен пример, че страната ни е съвременна държава, отворена към света“. По думите на президента Радев високата оценка към сънародниците ни в Словакия се формират още преди век, когато българските градинари станали символ на трудолюбие, почтеност и лоялност.

Тези прекрасни впечатления се „умножават“ с идването на последните поколения наши сънародници, които показват, че българинът е висококвалифициран в съвременните технологии, заяви държавният глава. Според Румен Радев всеки, който с труда си гради кариера, допринася и работи за

z BSOU „Christo Botev“ dojali divákov svojím vystúpením. Prezident im poďakoval za to, že nezabudli na svoje tradície a korene.

„Postoj k Bulharom na Slovensku je na mimoriadne vysokej úrovni. Naši krajanovia sú krásnym príkladom, že naša krajina je moderná a otvorená voči svetu.“

Podľa slov prezidenta Radeva, vysoké hodnotenie našich spoluobčanov na Slovensku má svoje počiatky ešte pred storočím, keď sa bulharskí záhradníci stali symbolom pracovitosti, poctivosti a vernosti.

Tento krásny dojem sa „znásobil“ príchodom posledných generácií našich spoluobčanov, ktorí dokázali, že Bulhari sú vysoko kvalifikovaní v oblasti modernej technológie, ešte dodala hlava štátu. Podľa Rumena Radeva každý, kto svojou prácou buduje kariéru, prispieva a pracuje pre Bulharsko, pretože naša krajina je otvorená svetu a je súčasťou európskej rodiny. Prezident poďakoval našim krajanom za zachované spojenie s vlasťou, zachovanú identitu a pocit jednotnosti.

Každý z návštevníkov mal možnosť pozdraviť a hovoriť s prezidentom, položiť otázky a samozrejme odfotiť sa s ním. Počas neformálnej diskusie sa prebrali aj otázky spojené s perspektívami v rozvoji Bulharska, vstupom

do Schengenu a atď.

Prezident Rumen Radev sa osobne stretol s predsedom klubu „Bulhari a ich kamaráti na Slovensku“, dostal portfólio s podnetmi a návrhmi podeliť sa o skúsenosti iných Bulharov vo svete.

България, защото страната ни е отворена към света, част от европейското семейство. Президентът благодари на сънародниците ни за запазената връзка с родината, за съхраненото национално самосъзнание и чувство на общност.

Всеки от присъстващите имаше възможност да поздрави и разговаря с президента, да зададе своите въпроси и разбира се да си направи ценна снимка за спомен. По време на неформалните разговори бяха поставени и редица въпроси свързани с перспективите за развитието на България, влизането в Шенген, и т.н.

Президентът Румен Радев се запозна лично и с работата на председателя на „Българския културен съюз в Словакия“, получи портфолио с нови предложения, инициативи, както и въпроси да сподели опита на другите българи по света.

„До нови срещи, на добър път, и успех във всички начинания“ – така се разделяха хората с президента Радев. Барьерите бяха премахнати и всеки си тръгна с оптимизъм и усещането за принадлежност към една велика България.

Автор: **Ани Попянкova**

БЪЛГАРСКОТО НАВИЛЗА ВСЕ ПОВЕЧЕ В СЛОВАКИЯ

Радваме се да отбележим, че напоследък срещаме все повече български продукти и услуги в Словакия.

Както ви уведомихме миналата година чрез списанието, нашият сънародник и приятел Банко Банков откри ресторант-пизария в гр. Пезинок. В уникална родна атмосфера, Банко винаги ще ни нагости повече от вкусно, ще

**СЪНАРОДНИК
KRAJAN**

„Dovidenia, šťastnú cestu a úspech vo všetkých iniciatívach“ - takto sa ľudia lúčili s prezidentom Radevom. Bariéry boli odstránené a každý odchádzal s optimizmom a pocitom, že je súčasťou veľkého Bulharska.

Autor: **Annie Popyankova**

BULHARSKÉ PRODUKTY PRERÁŽAJÚ NA SLOVENSKÝ TRH

S radostou sme si všimli, že v poslednom čase na Slovensku je viac a viac bulharských produktov a služieb.

Ako sme vás už informovali v minuloročných časopisoch, náš krajan a kamarát Banko Bankov otvoril pizzeriu v meste Pezinok. V jedinečnej domácej atmosfére máme šancu spoznať nových priateľov a Banko nás vždy chutné pohosti. Je to možnosť pripomenúť si vôňu a chute domova.

срещнем нови приятели и ще си припомним вкусовете и ароматите на родината.

Освен при Банко, с предварителна резервация, можем да хапнем апетитни български гозби и в ателие "Омая".

"Балкан Брадърс" предлагат български лю-теница, къпоолу и лютивка. Можем да се свържем с тях чрез социалните мрежи в Интернет, а от скоро продуктите им са и в магазинната мрежа "Jeme". В магазина на ул. "Špitálska" пък можем да намерим българска чубрица и различни сосове.

За любителите на доброто българско вино пък има също възможност – г-н Тончо Делчев се занимава от дълго време с внос на българско вино, базиран е в Прешов, но може да изпрати по заявка на всеки желаещ. Освен виното, при него можем да поръчаме и ракия, мастика и други български продукти. Българска козметика, направена от рози или българско кисело мляко ще открием на ул. "Radlinskeho", както и на Фейсбук – „Údolie ruží".

Не на последно място, както повечето от нас знаем, във веригата на Теско можем да намерим винаги български коняк „Плиска".

Сериозно доказателство за нарастващия интерес към българските вкусове бе и нашето участие във фестивала „Ochutnaj a Vupi SVET". Българската баница, кебапчета

Ak si zarezerujeme miesta, tak sa môžeme chutne pohostiť bulharskou kuchyňou aj v ateliéri OMaya.

Balkan brothers ponúkajú bulharskú ľutenicu, kiopoolu a ľutivku. V prípade záujmu ich môžete kontaktovať prostredníctvom sociál-ných sietí na internete a odnedávna ich produkty ponúka aj obchod Jeme. V obchode na ulici Špitalska nájdete bulharskú čubricu a rôzne druhy omáčok.

Je tu príležitosť aj pre milovníkov dobrého bulharského vína. Pán Tončo Delčev sa už dlhý čas zaoberá dovozom bulharského vína. Sídli v Prešove, ale je možnosť zaslania na požiadavku každému kto má záujem. Okrem vína si u neho môžeme objednať aj rakiju, mastiku a iné bulharské výrobky.

Bulharská ružová kozmetika a bulharský jogurt nájdete v obchode na ul. Radlinského. Informácie si môžete pozrieť na Facebooku, názov stránky je "Údolie ruží".

V neposlednom rade, väčšina z nás vie, že v regáloch obchodného reťazca Tesco vždy nájdete bulharskú "Plisku".

Dôkazom rastúceho záujmu o bulharské výrobky bola aj naša účasť na festivale "Ochutnaj a vypi SVET". Bulharská banica, bulharské čevapčiči a fašírky z nášho stánku rýchlo získali popularitu medzi návštevníkmi, medzi ktorými bolo aj veľa cudzincov. Najlepšie na tom bolo, že veľa Slovákov na festivale už poznalo naše jedla a prichádzali špeciálne ku nášmu stánku, aby si

и кюфтета от нашия щанд бързо набраха скорост и популярност сред посетителите, между които имаше и немалко чужденци. Най-хубавото беше, че доста от словашките гости на фестивала познаваха нашата храна и идваха специално на българския щанд, за да опитат отново.

Надяваме се, че в близко бъдеще все повече български продукти ще придобият популярност и ще бъдат достъпни в Словакия. Всички знаем, че интересът тук като цяло не е особено сериозен, така че се радваме и на малките неща.

Ще се опитваме да информираме нашите читатели за всяка една новост на пазара.

Автор: **Любен Русев**

В ГРАДИНАТА НА ПРЕЗИДЕНТСКИЯ ДВОРЕЦ ШЕ ЗАСАДЯТ БЪЛГАРСКИ РОЗИ!

Новината, която тези дни плъзна по електронната мрежа, бе потвърдена от българското посолство в Братислава. В градината на Президентския дворец през пролетта ще разцъфнат стотици български рози. Това е подарък на българското посолство за словашките граждани по повод 25-годишнината на Словакия и 100-годишнината от създаването на Чехословакия. Първите корени ще бъдат засадени на 29 октомври съвместно от посланика на България в Словакия, Н. Пр. г-жа Йорданка Чобанова и кмета на Братислава – Стария град Радослав Щевчик.

“Сигурни сме, че хората ще се зарадват на пролетно-лялото освежаване на Президентската градина чрез цветовете на различните сортове рози. Корените трябва да се засадят в земята преди зимата, а първите рози ще цъфтят през май 2019 г.”, заявиха от Посолството. Розите ще бъдат специални сортове, както и декоративни рози от Българската розова долина.

Поздравяваме нашето посолство за страхотната инициатива!

Автор: **Деница Секуличка**

zas pochutnali.

Dúfame, že čoraz viac bulharských výrobkov sa stane v blízkej budúcnosti populárnymi a budú k dispozícii na Slovensku. Všetci vieme, že záujem zatiaľ nie je veľký, a preto sa tešíme aj z maličkostí.

Budeme sa snažiť informovať našich čitateľov o každej novinke na trhu.

Autor: **Lyuben Rusev**

V ZÁHRADE PREZIDENTSKÉHO PALÁCA BUDÚ RASŤ BULHARSKÉ RUŽE!

Správu, ktorá sa v týchto dňoch objavila v elektronickej sieti, potvrdilo aj bulharské veľvyslanectvo v Bratislave. V záhrade Prezidentského paláca na jar rozkvitnú stovky bulharských ruží. Je to dar bulharského veľvyslanectva pre slovenských občanov pri príležitosti 25. výročia Slovenska a 100. výročia vzniku Československa. Prvé sadenice budú vysadené 29. októbra veľvyslankyňou Bulharska na Slovensku JE Yordankou Čobanovou a primátorom Starého mesta Radoslavom Števčíkom.

“Sme presvedčení, že sa ľudia budú tešiť na jarné osvieženie prezidentskej záhrady vďaka farbám rôznych odrôd rúží. Sadenice by mali byť vysadené pred začiatkom zimy a prvé ruže rozkvitnú v máji r.2019” povedali z veľvyslanectva. Ruže budú zo špeciálnej odrody z bulharskej ružovej doliny.

Blahoželáme veľvyslanectvu k jeho veľkej iniciatíve!

Autor: **Denitza Sekoulitchka**

ТРАДИЦИЯТА В ХРОНСКИ БЕНЯДИК

Хронски Бенядик се намира в Средна Словакия в областта Банска Бистрица. Селото е разположено на десния бряг на р. Хрон и от векове е наричано „Вратата на Словакия“ към най-богатите още от древността исторически паметници, значими находища на руда и минерали, а близкият град Кремница е известен с дългогодишно производство на монети, като от години там се правят евромонетите за много държави от ЕС.

Подготовката за поклонението пред гроба и паметника на загиналите български партизани започна още в летните месеци с дълги и многократни разговори на председателката на Българския културен съюз Деница Секуличка с кмета на Хронски Бенядик – г-н Любомир Кровина.

И така, на 8-ми септември, с препълнен автобус, прекрасно слънчево време и любима българска музика, потегляме за „нашето село“, както го наричаме от много години. В китния и празнично подреден Хронски Бенядик, пред обновената сграда на общината и културния дом, под развените български и словашки знамена, ни посреща кметът, г-н Кровина с цялото си ръководство, директорката на училището и други видни местни дейци. Щом посланичката на РБ в СР Н.Пр. г-жа Йорданка Чобанова слезе от колата си, прозвучаха химните на двете държави, следваха официални взаимни представяния, ученици в народни носии посрещнаха всички ни със стария славянския обичай – хляб и сол. Понесе се българска песен и всички „вперихме“ поглед към прекрасните дами в словашки носии от певческа група „Делинка“. Някак си

TRADÍCIA HRONSKÝ BEŇADIK

Hronský Beňadik sa nachádza na strednom Slovensku v okrese Banská Bystrica. Obec je umiestnená na pravom brehu rieky Hron a po stáročia bola nazývaná „Dvere Slovenska“ k bohatým historickým pamiatkam, významným náleziskám rúd a

minerálov. Neďaleko sa nachádza mesto Kremnica, známe svojou dlhodobou výrobou mincí, dokonca aj euro - mincí.

Príprava na uctievanie pamiatky padlých bulharských partizánov začala v letných mesiacoch s dlhými a opakovanými rozhovormi predsedníčky Bulharského kultúrneho zväzu Denici Sekuličky a starostu Hronského Beňadika - Ľubomíra Krovina.

Dňa 8. septembra, v prepchatom autobuse a v sprievode nádherného slnečného počasia a obľúbenej bulharskej hudby, sme vyrazili do „našej dediny“, ako sme ju zvykli nazývať. V malebnej a slávnostne upravenej obci, pred zrekonštruovanou budovou kultúrneho domu s vyvesenými bulharskými a slovenskými vlajkami, nás privítal starosta pán Krovina. Hneď po vystúpení z auta veľvyslankyne Bulharskej republiky Yordanky Čobanovej, zazneli

ми стана радостно и тъжно, спомних си как преди повече от 40 години чрез телефоните си учехме наши български песни, тъжно; защото всяка година те оставаха все по-малко, но не забравяха българските песни.

Последва прочувствено приветствие на кмета, който даде думата на нашата мила и красива посланичка. Въпреки че тя принадлежи към по-младата генерация, която не помни следвоенните години, нейното слово изразяваше дълбока почит и хуманистично преклонение пред жертвите на загиналите герои, към братската обвързаност между нашите два народа. С изключителна чувствителност и любов тя изрази благодарността на всички българи към жителите на Хронски Бенядик за това, че те грижовно пазят паметта и се грижат за гробовете на нашите герои.

Следващ момент на признателност бе полагането на венци и цветя пред паметника на загиналите герои в центъра на Хр. Бенядик. И настана най-отговорния и стискащ сърцата момент – дълга колона от българи и словаци пое „похода на героите“ към местните грабища, където всеки искаше да се поклони и с минута мълчание, тихо да почете паметта и положи венец или цвете пред паметника на нашите бойци. С дълбоко признание и почит, след кратко, но силно въздействащо слово, венец положи Н. Пр. г-жа Посланик Чобанова. Кметът г-н Кровина при полагане на своя венец се обърна към нас с признателност и благодарност за почти 70-годишното ни участие в това поклонение, потвърждаващо, че никога не сме забравяли за саможертвата на нашите партизани. Последна

hymny oboch krajín. Nasledovalo oficiálne zoznamovanie a študenti v ľudových krojoch nás tradične privítali- chlebom a soľou. Zaznela bulharská pieseň a všetci sme sa zapozerali do krásnych dám zo speváckeho zboru „Delinka“, oblečených v slovenských ľudových krojoch. Prišlo mi aj radostne aj smutno, pretože som si pripomenula ako sme sa učili cez telefón spievať bulharské piesne a ako s každým rokom nás bolo menej a menej, ale piesne sme nezabudli. Nasledovalo srdečné privítanie starostu, ktorý zo svojej strany odovzdal slovo našej drahej a krásnej veľvyslankyni. Hoci patrí k mladšej generácii, ktorá si nepamätá povojnové roky, v svojej reči vyjadrila hlbokú úctu a obdiv k obetiam padlých hrdinov a k bratským

vzťahom medzi našimi dvoma národmi. S veľkým citom a láskou vyjadrila vďačnosť všetkých Bulharov obyvateľom Hronského Beňadiku za to, že uchovávali spomienku a starajú sa o hroby našich hrdinov. Položili sme vence a kvety pred pamätník padlých, ktorý sa nachádza v centre obce. A vtedy nastala najzodpovednejšia a srdcervúca chvíľa- dlhá kolóna Bulharov a Slovákov sa vydala po stopách hrdinov k miestnemu cintorínu, kde sa každý chcel pokloniť, položiť kvety alebo veniec pred pamätník našich bojovníkov. S hlbokou vďačnosťou a úctou, stručné, ale veľmi emotívne slová povedala pani veľvyslankyňa Čobanova. Starosta pán Krovína položil veniec a obrátil sa na nás s vďačnosťou za takmer 70 rokov našej účasti na tejto púti, čo potvrdzuje, že sme nikdy nezabudli na hrdinstvo našich partizánov. Posledná položila veniec pani Vania Radeva, riaditeľka Bulharského kultúrneho inštitútu. Pani

положи своя венец г-жа Ваня Радева, директор на Българския културен институт. Тя се изправи и със силен глас произнесе целия 91 псалм от Библията, който беше дълъг, пронизателен, по-силен и от молитва, псалм актуален в този момент, като оправдание за стореното зло и отрицание на героизма! Последните й думи бяха: „Въпреки, че сме обвинявани, че сме безбожници, ние българите носим Бога в

сърцата си. Този псалм е могъщо обещание на Господ, че ще пази своите чедра при всякакви премеждия и опасности, независимо от всичко. Особено се отнася за тези, които са готови да се жертват в името на Правдата, какъвто е случаят с тези, отдали живота си в името на Доброто. Те са спасени, утешени и благословени в тяхната саможертва”!

Настана дълбоко мълчание, някои се просълзиха, други се прекръстиха, трети сърцата й благодариха. Тежестта на незаслужената вина отпадна от всички ни. Връщаме се пешком с олекнали души, с ясна и светла мисъл и пробудена вяра в Бога. В много по-добро настроение влязохме в обновения културен дом, особено силно впечатление ни направиха красивите дървени статуи и стената в заседателната зала, изработени от местни дърворезбари. Г-н Кровина сърдечно ни приветства, последва

Radeva silným hlasom zarecitovala Žalm 91 z Biblie, ktorý bol dlhý, silnejší než modlitba a ospravedlnením za vykonané zlo.

Jej posledné slová boli: „Aj keď sme obviňovaní, že sme ateisti, my Bulhari nosíme v svojich srdciach Boha. Tento žalm je mocný Boží sľub, že bude opatrovať svoju čelad' v akýchkoľvek situáciách a nebezpečenstvách, bez ohľadu na to, čo sa deje. Najmä to platí pre tých, ktorí sú ochotní obetovať sa kvôli pravde a taký je aj príklad tých, ktorí položili svoje životy v mene dobra. Oni sú spasení, utešení a požehnaní v svojej obeti!

Nastalo hlboké ticho, niektorým vystúpili slzy z očí, iný sa prežehnali a ďalší jej poďakovali z celého srdca. Bremono nezaslúženej viny zmizlo a vrátili sme sa peši s čistou dušou, jasnou myslou a prebudenou vierou v Boha!

V oveľa lepšej nálade sme vstúpili do zrekonštruovaného kultúrneho domu. Obzvlášť silný dojem sme mali z krásnych drevených sôch a rezby v konferenčnej miestnosti čo bolo dielo

дискусия и малка закуска на чаша кафе. Милите „български“ певици ни попяха още някои наши и словашки песни. Атмосферата беше много приятна, разговорите закачливи и непринудени, разменихме си стари снимки, подавахме си голямата и тежка „Кроника“, събрала историята на селото. Дойде време за тръгване. Чакаше ни още едно приятно посещение на гр. Банска Щявница, записан в Списъка на ЮНЕСКО. Благодарихме за всичко от все сърце, пожелахме много здраве, всичко добро и обещахме, че догодина ще дойдем отново. И тръгнахме по планински път към Банска Щявница. Попаднахме точно навреме, защото на 8 и 9 септември тук всяка година имат събор, наречен „Саламандър“ или „Миньорски празник“. Провели се бяха различни програми, културни прояви и атракции. Ние попаднахме на веселата и забавна част, пълна с най-различни сувенири, вкусоти, вина. Разходихме се, хапнахме, пихме кафе или „бурчак“- младо вино, купихме някой и друг сувенир и тръгнахме към нашата оживена Братислава. Бяхме благодарни, доволни и с желание догодина всичко отново да се повтори.

До нови срещи, приятели!

Автор: **Емилия Хрушикова**

миестных резбáров. Пán Krovina nás srdečne privítal a nasledovala diskusia a malé raňajky s šálkou kávy. Drahí „bulharskí“ speváci nám ešte zaspievali niektoré z našich a slovenských piesní. Atmosféra bola veľmi príjemná, rozhovory-hravé a neformálne. Vymenili sme si svoje staré fotografie, podávali sme si z rúk do rúk veľkú a ťažkú „Kroniku“, ktorá zhromaždila históriu obce. Prišiel čas odísť, ale čakala nás ďalšia príjemná návšteva mesta Banská Štiavnica, zapísaného do zoznamu UNESCO. Všetkým sme sa z celého srdca poďakovali, zaželali sme im veľa zdravia a sľúbili sme, že sa v budúcom roku vrátíme zas.

Nastúpili sme na horskú cestu do Banskej Štiavnice, kde sme prišli vhod, pretože v dňoch 8. a 9. septembra sa tu koná každoročný jarmok Salamandrové dni alebo Deň baníctva. Prebehli rôzne kultúrne podujatia a akcie. My sme prišli do najveselejšej a zábavnejšej časti plnej predaju rozmanitých suvenírov, lahôdok a vín. Poprechádzali sme sa, najedli sa, dali sme si kávičku alebo burčiaku, nakúpili suveníry a vydali sme sa naspäť do našej rušnej Bratislavy. Boli sme vďační, šťastní a ochotní všetko zopakovať aj na budúci rok!

Do nových stretnutí, priatelia!

Autor: **Emília Hrušíková**

ТЪРЖЕСТВЕНО ОТКРИВАНЕ НА ТРЕТИЯ ФЕСТИВАЛ НА БЪЛГАРСКОТО ИЗКУСТВО И КУЛТУРА В БРАТИСЛАВА

22 Септември бе двоен празник за българската общност в Словакия – Обявяването на независимостта на България и откриването на третия фестивал на българското изкуство и култура с концерта на Орлин Горанов в Братислава.

С какво нетърпение само очаквахме една от най-големите ни музикални звезди, рицарят на българската естрада и опера. С трепет и вълнение го посрещнахме на летището, а малко и със свити сърца, но какво да видим – г-н Горанов пристигна с най-голямата си усмивка и започна с шегите. Отдъхнаме си, след като установихме, че е човек като нас – от плът и кръв, забавен, позитивен, приятел. Нагостихме го със словашка бира и вкусен печен джолан, прекарахме няколко часа в разговори за това как е било преди в Братислава, когато той печели фестивалът „Братиславска Лира“ през 1984г, и как е днес. Посещението на г-н Горанов в Братислава беше изпълнено със сантиментални спомени за него и той се чувстваше на „своя територия“.

Концертът започна в 18:30 ч в „Ателие Бабилон“, а с него и открихме вече традиционния Фестивала на българското изкуство и култура – разбира се, че избрахме най-грандиозното събитие за начало, за да започнем с „гръм и трясък“! Не че останалите мероприятия ще са по-малко интересни, но всичко

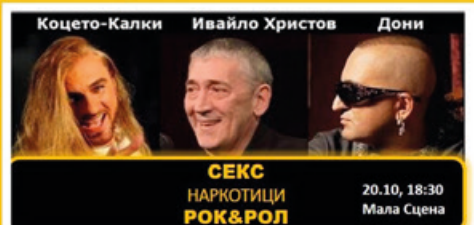
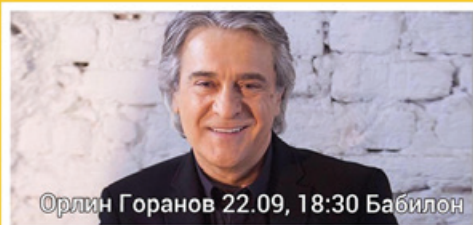
SLÁVNOSTNE OTVORENIE TRETIEHO FESTIVALU BULHARSKÉHO UMENIA A KULTÚRY

Deň 22 september sa stal dvojitou oslavou pre Bulharov na Slovensku, oslavovali sme deň nezávislosti Bulharska a zároveň otvorenie tretieho festivalu bulharského umenia a kultúry. Festival odštartoval koncert speváka Orlina Goranova v Bratislave.

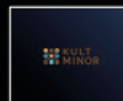
Netrpezlivo sme očakávali jednu z našich najväčších hudobných hviezd, rytiera bulharskej scény a opery. S nervozitou a vzrušením a pravdupovediac aj s úzkosťou sme ho čakali na letisku, ale pán Goranov prišiel s najväčším úsmevom a hneď začal vtipkovať. Uľahčilo sa nám keď sme zistili, že je to taký istý človek ako my, zábavný, pozitívny a priateľský. Ponúkli sme mu slovenské pivo a lahodné pečené koleno

ФЕСТИВАЛ НА БЪЛГАРСКОТО ИЗКУСТВО И КУЛТУРА 2018

Организатор: Български Културен Съюз

Проектът се осъществява благодарение на фонда за подкрепа на народностните малцинства в Словакия
Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

с времето си.

“Ателие Бабилон” се изпълни с нетърпеливи гости от всички възрасти, а посетители имаше дори от Виена.

Мероприятието официално откри посланикът на Република България в Словакия - Н. Пр. г-жа Йорданка Чобанова, като наши гости бяха и целият български дипломатически корпус в Братислава.

Водещи на концерта бяха възпитаничките на БСУ „Христо Ботев“ Магдалина Крайнина-Попова и Симона Полачикова, които модерираха по един много интересен и забавен начин – на български и словашки, но без да се превежда всяка реплика, а просто преминаваха умело и неусетно между двата езика. Похвална беше лекотата, с която боравеха еднакво добре с двата езика. Момичетата споменаха любовта, която все още изпитват към Българското училище и че винаги когато минат покрай старата му сграда на ул. “Паненска” и видят бюстът на Христо Ботев, ги заливат приятни спомени.

Използвахме възможността да представим изпълнения на млади български таланти – Елина Ботева и Виктор Пачеджиев. Елина е на 15г, от 3 години живее в Братислава, а с пеене се занимава от 2 години. За себе си казва, че обича да свири на пиано, да чете и да пее. Тя ни изпя песента „Мой стих“ на Нели Рангелова, а след нея, в знак на уважение към държавата,

а так сме strávilí niekoľko hodín v rozhovoroch o tom aké to bolo keď v roku 1984 Orlin vyhral cenu vo festivale “Bratislavská Lýra”. Návšteva Bratislavy pánom Goranovom bola naplnená sentimentálnymi spomienkami a priznal sa, že sa cíti ako doma.

Koncert začal o 18:30h. v Ateliéri Babylon, a spolu s ním sme aj slávnostne otvorili už tradičný pre nás festival bulharského umenia a kultúry. Samozrejme na úvod bolo zvolené najveľkolepejšie podujatie, aby sme začali “s rachotom”! Nie, že by ostatné udalosti boli menej zaujímavé, ale všetko má svoj čas.

Ateliér Babylon sa naplnil netrpezlivými hosťami všetkých vekových skupín a dokonca prišli návštevníci aj z Viedne.

Podujatie oficiálne otvorila veľvyslankyňa Bulharskej republiky na Slovensku pani Yordanka Čobanova. Ona a celá bulharská diplomatická delegácia v Bratislave sa zúčastnila akcie.

Moderátormi koncertu boli absolventky BSOU „Christo Botev”- Magdalina Kraynina-Popova a Simona Poláčiková. Moderovanie bolo veľmi zaujímavé a prebiehalo v bulharčine a v slovenčine, s jemným a hladkým prechodom medzi obomi jazykmi. Jednoduchosť, s ktorou pracovali rovnako dobre v oboch jazykoch, bola chvályhodná. Dievčatá priznali, že ešte stále cítia lásku k bulharskej škole a že majú na ňu vždy príjemné spomienky hlavne keď idú okolo starej budovy na Panenskej ulici avidia bustu Christa Boteva.

Využili sme túto príležitosť na prezentáciu

която ни приютява и подпомага тези наши мероприятия, както и нашите словашки приятели, и песента „Dnes mam rande so svojim mestom“ на Tublatanka. Елина, макар и след ангина, се представи блестящо и грабна сърцата ни, а талантът ѝ усилията ѝ бяха похвалени лично от г-н Горанов.

Другият млад изпълнител Виктор, е роден 1986 г. В София. През 2005 завършва „Националното музикално училище“ Л. Пипков в София и е приет в музикалният университет във Виена в класът на проф. Ян Поспихал. Бил е и ученик на проф. Емил Камиларов и Дина Шнайдерман. Има многобройни изяви с различни оркестри, камерни ансамбли, както и соло изпълнения в Словакия, България, Австрия, Германия, Китай, Индонезия. Изпълнението на Виктор беше из втора партита от сонати и партити за цигулка на Йохан Себастиан Бах

След младите изпълнители дойде и гвоздеят на програмата, изпълнението на Орлин Горанов. Публиката бързо скочи на крака, пяхме заедно, танцувахме, а песента „Светът е за двама“ просълзи мнозина от нас. Г-н Горанов ни поднесе истинско шоу, не напразно той е една от най-големите звезди на българската музика и професионализмът и излъчването му на сцената са ненадминати. Извикахме го цели три пъти на бис, но всяко нещо има своя край. Деница Секуличка, председател на БКС, благодари на г-н

младých bulharských talentov- Elini Botevej a Viktora Pačedžieva.

Elina má 15 rokov, žije už tri roky v Bratislave a spevu sa venuje 2 roky. O sebe hovorí, že má rada hru na klavíri, čítanie a spev. Zaspievala nám „Moy stih“ speváčky Neli Rangelovej a potom prejavila úctu voči krajine, ktorá nás prichýlila a podporuje naše podujatia, a zaspievala „Dnes mam rande so svojim mestom“ Tublatanky. Elina, vystúpila skvelo aj keď mala tesne po liečbe angíny. Jej talent urobil dojem aj na pána Goranova, ktorý ju pochválil za úsilie.

Ďalší mladý umelec Viktor sa narodil v roku 1986 v Sofii. V roku 2005 absolvoval „Národnú hudobnú školu“ v Sofii a bol prijatý na University of Music vo Viedni do triedy prof. Jána Pospíchal. Bol tiež žiakom prof. Emila Kamilarova a Diny Schneiderman. Zúčastnil sa veľa sólových vystúpení, ale aj vystúpení s rôznymi orchestrami, komornými súbormi na Slovensku, v Bulharsku, Rakúsku, Nemecku, Číne, Indonézii. Viktor predstavil druhú partitu sonát a partity pre husle Johana Sebastiana Bacha.

Za mladými umelcami nasledovalo aj vyvrcholenie programu, vystúpenie Orlina Goranova. Diváci sa rýchlo postavili, spoločne spievali a tancovali a pieseň „Svetat e za dvama“ (Svet je pre dvoch) vyvolala slzy mnohých z nás. Pán Goranov nám priniesol skutočnú show, nie nadarmo je jedným z najväčších hviezd bulharskej hudby a jeho profesionalita

Горанов от името на всички гости, като сравни гласа му с този на Лучано Павароти, а чара и излъчването му с тези на Ален Делон.

След концерта разговаряхме дълго на чаша българско вино и скромна почерпка, споделихме емоциите си и преговорихме отново следващите събития от Фестивала, които очакваме с нетърпение.

Автор: **Любен Русев**

КЛАВИРЕН КОНЦЕРТ НА МЛАДАТА ИЗПЪЛНИТЕЛКА ИЛИНА МИХОВА В БРАТИСЛАВА

На 1 октомври 2018 г. в залата на Българския културен институт в Братислава гостува младата, красива, но най-вече талантива изпълнителка Илина Михова – пиано. Нейният камерен концерт беше посветен на 1-ви октомври – Международния ден на музиката. По този начин и БКИ поздрави почитателите на българската музика в словашката столица, както и музикалните професионалисти – изпълнители, критици и музикални педагози – редовни гости на музикалните прояви на Българския културен институт.

Илина Михова е родена през 2001 година в Стара Загора. Започва своето музикално обучение на 5 год.възраст, а впоследствие продължава образованието си в Националното музикално училище "Любомир Пипков", София под грижите на Милена Павлова. Посещава майсторски класове при международно известни професори като: проф. Борислава Танева -

a charizma na javisku sú neporovnateľné. Zavolali sme ho späť na scénu trikrát, ale každá vec má svoj koniec. Denica Sekulička, predsedníčka BKZ, poďakovala pánovi Goranovi v mene všetkých hostí a porovnala jeho hlas s hlasom Luciano Pavarotti a šarm so šarmom Alaina Delona.

Po koncerte sme sa dlho rozprávali pri pohári bulharského vína a skromnom občerstvení, zdieľali sme svoje emócie a prešli sme si ďalšie udalosti kultúrneho festivalu.

Autor: **Lyuben Rusev**

SLÁVNOSTNE OTVORENIE KLAVÍRNY KONCERT MLADEJ INTERPRETKY ILINI MICHOVEJ V BRATISLAVE

Dňa 1. októbra 2018 v priestoroch Bulharského kultúrneho inštitútu vystúpila mladá, krásna a najmä talentovaná klaviristka Ilina Michova. Jej komorný koncert bol venovaný 1. októbru – Medzinárodný deň hudby. Týmto spôsobom aj BKI privítal jednak obdivovateľov bulharskej hudby v hlavnom meste Slovenska, ako aj hudobných profesionálov – interpretov, kritikov a hudobných pedagógov – pravidelných hostí hudobných predstavení, ktoré organizuje Bulharský kultúrny inštitút.

Ilina Michova sa narodila roku 2001 v Starej Zagore. Hudobne sa začala vzdelávať už vo svojich piatich rokoch a následne pokračovala v štúdiu na Národnej hudobnej škole Ľubomíra Pipkova v Sofii pod vedením Mileny Pavlovej. Chodila do tried medzinárodne známych profesorov, ako: prof. Borislava Taneya – Bulharsko, prof. Rafael Salinas – Španielsko, prof.

България, проф. Рафаел Салинас - Испания, проф. Агате Леймони - Гърция, проф. Лили Бояджиева - Франция, проф. Мария Принц - Австрия, проф. Владковски - Франция, проф. Марина Плясова - Русия, проф. Божидар Ноев, педагозите Аглика Генова и Любен Димитров. Носител е на престижни международни първи награди от фестивали в Carnegie Hall, New York, International Music Competition Paris Grand Prize Virtuoso 2015, Grand Prize Virtuoso Salzburg 2016 с концерт на лауреатите в зала „Моцартеум“, Young Talent Music Competition, Belgium, 2017, Grand Prize Virtuoso Rome, 2017, International Music Competition 2018, Belgrade, Serbia. Свири като солист с Атинската симфониета оркестра.

Програмата на концерта ѝ в Братислава беше подбрана без никакво снизхождение

по отношение на сложността на включените произведения. След прелюдиите на Бах, виртуозно изпълнените соната на Хайдн, етюд на Шопен и балада на Брамс, прозвучаха модерните произведения на трима български композитори – Светослав Обретенов, Александър Танев и Петър Петров. Изпълнителският почерк на Илина е запомнящ се, силен, драматичен и завладяващ. Изкушените слушатели в залата дариха Илина с възторжени аплодисменти и викове „Браво“!

След концерта музикалните педагози от Братиславското музикално училище побързаха да споделят с нея, че благодарение на дарените сборници с ноти от страна на Българския културен институт са включили в учебния репертоар на своите ученици произведения на авторите, изпълнени от Илина. Лауреатът на международни конкурси за композиция в Русия и Финландия, член на Съюза на грузинските композитори и създател на музикален фестивал с конкурс - диригентът Гиорги Давиташвили, поздрави

Agathe Leimoni – Grécko, prof. Lili Bojadzieva – Francúzsko, Maria Prinz – Rakúsko, prof. Michail Vladkovski – Francúzsko, prof. Marina Pliassova – Rusko, prof. Bozhidar Noev, Aglika Genova a Ljuben Dimitrov. Je držiteľkou významných medzinárodných ocenení z festivalov v Carnegie Hall, New York, International Music Competition Paris Grand Prize Virtuoso 2015, Grand Prize Virtuoso Salzburg 2016 sprevádzaný koncertom laureátov vo Veľkej sále Mozarteum, Young Talent Music Competition, Belgium, 2017, Grand Prize Virtuoso Rome, International Music Competition 2018, Belgrade, Serbia. Ako sólistka hrala s Aténskym symphonickým orchestrom.

Do jej koncertného programu v Bratislave boli zahrnuté diela, bez ohľadu na ich náročnosť. Po Bachovej predohre, virtuózne zahranej

sonáte od Haydna, etudy od Schopena a balady od Brahmsa, odznali moderné tvorby troch bulharských skladateľov – Svetoslav Obretonov, Alexander Tanev a Peter Petrov. Ilinin rukopis je špecifický, silný, dramatický a pôsobivý. Priestory Bulharského kultúrneho inštitútu rozozvučal potlesk a bujaré výkriky nadšených poslucháčov.

Po koncerte sa pedagógovia Bratislavskej hudobnej školy podelili o správu, že vďaka darovaným zbierkam notopisov skladieb od Bulharského kultúrneho inštitútu zaradili do školského repertoáru svojich žiakov diela autorov, ktoré Ilina odohrala. Laureát medzinárodných súťaží za kompozície v Rusku a Fínsku, člen Zväzu gruzínskych skladateľov a zakladateľ hudobného festivalu spojeného so súťažou – dirigent Giorgi Davitašvili zablahoželel Iline, aj jej pedagogičke Milene Pavlovej, za dosiahnuté majstrovstvo a techniku. Odohral im svoju skladbu, a tak sa Medzinárodný deň hudby zmenil na sviatok, na ktorý budeme všetci

Илина и задочно нейния педагог Милена Павлова за постигнатите виртуозност и техника. Той изпълни за тях своя композиция и така Денят на музиката наистина се превърна в празник, който всички дълго ще помним с благодарност. А на Илина пожелаваме победоносно шествие по световните музикални сцени, прославяйки българската музикална школа и талант.

Автор: **БКИ**

Уведомления от Посолството на Република България в Братислава:

- Обръщаме внимание върху удълженото работно време на Консулската служба при Посолството:

8:30 – 16:30 ч от понеделник до четвъртък

8:30 – 12:00 ч петък

Молим за дните, които са празнични в България или Словакия, да направите предварително запитване дали Консулската служба ще бъде отворена. Телефони за справка: 02 544 35 971, 0911 284 229

- Хвърляйте поглед върху фейсбук страницата на Посолството, чието съдържание е различно от това на официалната ни интернет-страница.

<https://www.facebook.com/pg/Bulgarian.Embassy.Slovakia/posts/>

- Не пропускайте най-новото българско издание на телевизионното предаване *Народностný magazín* по RTVS 2. То ще бъде излъчено на 15 октомври 2018 г. в 15:30 ч. и повторено на следващия ден, 16 октомври, в 9:30 ч. Извън тези излъчвания, предаването може да се гледа на интернет страницата на телевизията.

- На 16 октомври т.г. в 17:30 ч. Посолството заедно с Българския културен институт организират в БКИ лекция и изложба на проф. д-р Боян Добрев, преподавател в Националната художествена академия в София. Изложбата е на тема „Изкуство в архитектурата“, а лекцията е за „Стенописната традиция в България“. Проф. Д-р по изкуствознание и изобразителни изкуства Боян Добрев е ръководител на катедра „Стенопис“ в НХА в периода 2011 – 2015 г., два пъти е печелил стипендия Фулбрайт, благодарение на която е специализирал в Чикаго и Калифорния и е носител на испанска стипендия. Той е първият, въвел преподаването на дигитални изкуства в НХА и осъществил проект за дигитална стенопис в България.

Заповядайте!

е още dlho spomínať. A lline želáme triumfálne presadenie sa na svetových hudobných scénach, preslavujúc bulharskú hudobnú školu a talent.

Автор: **БКИ**

Oznámenia veľvyslanectva Bulharskej republiky v Bratislave:

- Venujte pozornosť predĺženej pracovnej dobe konzulárneho úradu veľvyslanectva:

8:30h.- 16:30h. pondelok až štvrtok

8:30h.- 12:00h. piatok

Prosím vopred preveriť na tel. č. 02 544 35 971, 0911 284 229, či bude konzulárny úrad otvorený počas štátnych sviatkov Bulharska a Slovenska.

- Občas sa pozrite aj na profil veľvyslanectva na Facebooku, keďže sa obsah líši od toho na oficiálnej internetovej stránke.

<https://www.facebook.com/pg/Bulgarian.Embassy.Slovakia/posts/>

- Nenechajte si ujsť najnovšie bulharské vydanie televíznej show *Národnostný magazín* na RTVS 2. Vysielanie sa uskutoční 15. októbra 2018 o 15:30 hod. Repríza bude v nasledujúci deň, 16. októbra o 9:30 hod. Mimo týchto vysielaní si to môžete pozrieť aj na webovej stránke televízneho vysielania.

- Dňa 16. októbra o 17:30h., v priestoroch БКИ, veľvyslanectvo spolu s Bulharským kultúrnym inštitútom usporiada prednášku a výstavu Prof. Dr. Boyana Dobrev, ktorý je profesorom na Národnej Akadémii výtvarných umení v Sofii. Výstava je s názvom „Umenie v architektúre“ a prednáška je o „Tradícii nástennej maľby v Bulharsku“. Boyan Dobrev je profesor v odbore výtvarných umení a je vedúci Katedry Nástennej maľby v Národnej Akadémii výtvarných umení NAA (2011- 2015). Dvakrát vyhral štipendium Fulbright, vďaka ktorej sa špecializuje v Chicagu a Kalifornii a je nositeľom španielskeho štipendia. Bol prvým, kto zaviedol výučbu digitálneho umenia v Národnej Akadémii výtvarných umení a realizoval projekt pre digitálne nástenné maľby v Bulharsku.

Pozývame vás!

Vydavateľ: **Bulharský kultúrny zväz**

Adresa: **Pražská 23, 811 04 Bratislava**

Tel: **0948502558**

IČO: **42 133 050**

Facebook: **Bulhari a ich kamaráti na Slovensku**

Evidenčné číslo: **EV 4818/13**

Periodicita vydávania: **štvrtročník**

Dátum vydania: **10 / 2018**

Ročník vydávania: **46**

ISSN: **2585-805X**

Redaktor: **Denitza Sekoulitchka**

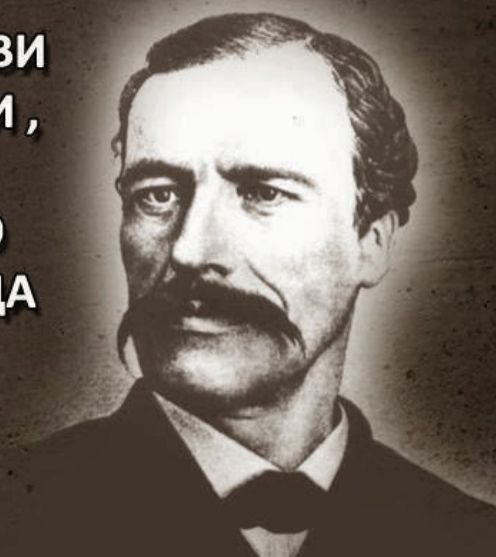
Korektor BG: **Lyudmila Kirova**

Prekladateľ: **Lora Yordanova**

Korektor SK: **Ludovít Halmo**

**"ЧОВЕК, КОЙТО НЕ ЗНАЕ И НЕ ПРАВИ
НИЩО ДОБРО ЗА ОТЕЧЕСТВОТО СИ ,
ТОЙ Е ПОДОБЕН НА ЕДНО
БЕЗСЛОВЕСНО ЖИВОТНО, КОЕТО
ЖИВЕЕ НА СВЕТА САМО И САМО ДА
СЕ ПРЕХРАНИ!"**

Георги Раковски

ПРЕДГОВОР БЪЛГАРСКОМУ НАРОДУ!

Храбри в старост ти, народе,
тяжко носиш днес иго!
Свобода т' изчезн' отиде,
турско те налегна зло.

Царски с' изгуби престоли!
Слава твоя потъмня!
Турчин сйаност т' оголи,
небо твое помрачня!

Светло слънце теб' е мрак,
в бедности покрит мъгла,
в поле ти извена злак!
Черна гони те Веда!

Пъклен враг всезлодей
горко теб' озлоблил,
грък духовник чародей
с татул те напоил!

Скверни хулници владици
книжнина т' изгорили!
Гнуснии фенерски гърци
в' недра ти с' угнездили!

Пият твоя кръв немилно
усойки змии зли!
Лъжат в' бож' име безстыдно
терски четници софти!

Да затрият цял народ
фенерлии лукави,
проклет и безчестен род
ищат гърци злобливи!

Чада в странств' ако седят
от предателств' изгнана!
Майце венец плетат
от цветя всезелена!

Приими, любезни роде,
първий трудец сей,
знак любовен нека бъде,
сърца ревност кто грей!

За народно общо благо
много е претърпяло!
Всяко мирско мило драго
радостно прежеляло!

На вся моя недостатки
добросклонен ми бъди!
С' речи искрени и милки
дело мое осъди!

Друга аз не ща награда!
Твоя само успехи!
Вечна моя са наслада
дни весели и тихи!

Време иде, време бежи,
векове са крилати!
Полза има кой може
с разум да се захвати!

С чистая любов народна,
с постоянство, с решение,
мъжка душа благородна
всяко махв' угнетение!!!

Мъдрост с храброст задружно,
два качества велика,
всяко дело мъчно, важно
лесно вършат от века!

Человеци кто с' успели
с вежество и юнаштво
дела да са управляли,
слава имат в потомство!

Мъдреци са храми двигли
с чест божествена стари.
Торка бога са славили
вси народи ратари!

Вечно са непобедена
мъдрост с храброст в едино
дружество съединена!
Слави се то предивно!

Благое не губи време,
правда твоя си ищи!
Друго да не доде бreme
и надежд' осуети!

В Новий сад,
30 мая 1857, Съчинител